

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v hlavním líčení konaném 7. května 2024 v Brně v senátu složeném z předsedy Mgr. Dušana Beránka a přísedících Tomáše Denka a Ing. Marka Moncmana, DiS.,

takto:

obžalovaný

M.K., narozen XXXXX v XXXXX, Slovenská republika, trvalého pobytu v XXXXX, nyní ve vazbě ve Vazební věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno v této trestní věci,

je vinen, že

v Brně 4. 9. 2023 kolem 16.50 hodin na Mendlově náměstí v parku za nástupními ostrůvky městské hromadné dopravy poté, co poškozený R.P., nar. XXXXX, na téže místě slovně i fyzicky opakovaně napadl svou přítelkyni S.D., si obžalovaný vypůjčil od L.B. zavírací nůž s čepelí dlouhou 9,5 cm, s nímž zaútočil proti R.P.. Nejprve ho bodnul do levé části krku ve chvíli, kdy R.P. seděl na lavičce. Vzápětí M.K. uchopil levou paži nyní již pasivně se bránícího R.P. a znovu ho bodl do levé části krku. R.P. se následně podařilo shodit obžalovaného M.K. na zem. Obžalovaný se však opět postavil a vůči ustupujícímu poškozenému opět útočil nožem, a to opakovaně vůči horní polovině přední části těla poškozeného. Tato část konfliktu delší než 3 minuty skončila odchodem poškozeného k vedlejší lavičce. Když se po více než jedné minutě poškozený opět přiblížil k lavičce, u níž konflikt započal, přistoupil k němu obžalovaný znovu a bodnul R.P. do levé horní části těla.

Tak obžalovaný způsobil poškozenému R.P. dvě bodné rány krku, a to na zadní straně krku a na levé boční straně krku, která pronikla do oblasti hrtanu, kde došlo k výraznému otoku měkkých tkání včetně hlasivek, bodnou ránu zad v oblasti levé lopatky, která pronikla do svaloviny zad, tři bodné rány břicha, z nichž dvě pronikly do jater a zasáhly dolní část levého jaterního laloku a způsobily krvácení do dutiny břišní, přičemž došlo k výrazné krevní ztrátě (tzv. hemoragickému šoku) o objemu asi 2 500 ml. Vážné poranění jater s výrazným krvácením v dutině břišní ohrozilo

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Bártová, DiS.

život poškozeného R.P. a pokud by mu nebyla provedena akutní operace se zástavou krvácení, došlo by k jeho úmrtí během několika málo desítek minut. S ohledem na lokalizaci poranění krku však hrozila smrt i během několika desítek sekund, pokud by došlo k poranění velkých krčních cév s následným zevním krvácením, ale i vnitřním krvácením např. do dýchacích cest s rychlým rozvojem dušení. Rovněž v dutině břišní hrozilo rozsáhlejší poranění jater s rychlejší krevní ztrátou, než jaká nastala, také hrozilo poranění větších břišních tepen s rychlou krevní ztrátou,

tedy

dopustil se jednání, které bezprostředně směřovalo k tomu, že jiného úmyslně usmrtí v úmyslu takový trestný čin spáchat, avšak k jeho dokonání nedošlo,

tím spáchal

pokus zvlášť závažného zločinu vraždy podle § 21 odstavce 1 trestního zákoníku a § 140 odstavce 1 trestního zákoníku,

a za to se odsuzuje

podle § 140 odstavce 1 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání **14 roků**.

Podle § 56 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku se obžalovaný zařazuje pro výkon trestu do **věznice se zvýšenou ostrahou**.

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu je obžalovaný povinen nahradit **RBP, zdravotní pojišťovně**, sídlem v Ostravě, Slezská Ostrava, Michálkovicá 967/108, IČ 47673036, škodu **392 500 Kč**.

Odůvodnění:

1. Obžalovaný **M.K.** v úvodu hlavního líčení řekl, že by chtěl využít možnosti prohlášení viny (*tedy ve smyslu § 206c trestního řádu, pozn. soudu*). V následujícím spontánním vystoupení však uvedl některé důležité skutečnosti, které soudu neumožnily, aby na slova obžalovaného pohlížel jako na prohlášení viny (obžalovaný nemá vlastní vzpomínky na skutek a nesouhlasí s právním hodnocením skutku coby „vraždy s rozmyslem“). Z výpovědi obžalovaného soud zjistil, že si vůbec nepamatuje na skutek, z něhož je obviněn. Avšak zhlédl filmový záznam zachycující skutek, proto ví, co udělal a nehodlá to nikterak zpochybňovat. Neumí si vysvětlit, co se s ním stalo, že napadl nožem člověka. Připustil, že v minulosti se několikrát porval, ale vždy „jako chlap s chlapem“. Jako malé dítě zažíval, když otčím bil jeho matku. Proto nesnáší, když někdo ubližuje slabším, zejména ženám. Již dříve před osudným dnem několikrát viděl, jak R.P. bije svou družku. Neví, jak své chování vysvětlit, nikdy by nikoho neohrozil na životě a je mu nesmírně líto toho, co se stalo. S největší pravděpodobností chtěl, aby R.P. nechal svou družku na pokoji.

2. Na otázku položenou mu státním zástupcem, zda popis skutku v obžalobě pokládá za nesporný, obžalovaný odpověděl kladně s výhradou, že rozhodně neměl úmyslu někoho zabít. Argumentoval slovy, že kdyby v tom stavu, ve kterém byl, chtěl R.P. zabít, tak „*už by ho asi doražil, nenechal by ho odejít*“. Následně po tomto prohlášení navrhli ve shodě státní zástupce i obhájkyňe, aby soud postupoval ve smyslu § 206d trestního řádu a upustil od dokazování těch skutečností, které obě strany označily za nesporné. Soud však nevyužil ani tohoto postupu, neboť pokládal za nutné provedenými důkazy získat řádný podklad k rozhodnutí o tom, zda obžalovaný nejednal v nutné obraně.

3. Bylo zjištěno, že inkriminovaného 4. 9. 2023 bylo v dechu obžalovaného v 17.31 hodin naměřeno 2,92 ‰ alkoholu (**lístek z dechového analyzátoru** – list č. 276). Blíže v odstavci 17 odůvodnění.

4. Stěžejním důkazem v této trestní věci je **filmový záznam** (DVD v obálce na listu č. 286), který zachycuje velmi dobře celý skutek. Záznam byl pořízen díky kameře městského kamerového dohlížecího systému, jež zabírá i místo činu. Filmový záznam byl v hlavním líčení promítnut a soud z něj zjistil následující skutečnosti. Záznam je dlouhý 10 min a 1 s, je na něm zobrazena také denní doba, a to 16 hodin 47 min 22 s. Popis dalších událostí bude uveden z hlediska času v minutách a sekundách záznamu (nikoli tedy podle denního času) a prostorově z pohledu diváka.

5. Na samotném počátku záznamu je celkový pohled (z větší výšky) na místo činu a jeho okolí. Na lavičce ve spodní části leží vpravo obžalovaný M.K., vlevo od něj sedí (u francouzské hůlky) ve světlých kalhotách oděný L.B., vlevo vedle něj S.D. a na zemi před nimi sedí P.P. (toto umístění osob je více zřetelné po přiblížení záběru kamery v následujících sekundách). V samotné horní části záznamu je zachycen poškozený R.P. přicházející k lavičce.

0:27 R.P. přišel k lavičce a levou rukou strčil do pravé paže sedící S.D., která kvůli tomu ze vzpřímeného sedu se zakymácela doprava, přičemž svým tělem narazila i do sedícího L.B.

0:39 R.P. uchopil pravou rukou na lavičce polo ležící S.D. pod pravým ramenem a zvedá ji opět do sedící polohy, ovšem při tom ji neurvale strčí na opačnou stranu, takže S.D. se zakymácela, nicméně zůstala sedět opřena o levou ruku se sklopenou hlavou

0:49 R.P. pravou nohou strčil do pravého boku S.D., která se kvůli tomu převrátila horní částí těla z lavičky na travnatou zem za lavičkou, nohy zůstaly na lavičce (opřené o ni)

0:58 R.P. přistupuje opět blíže k lavičce, zvedá z ní nějaký předmět (pravděpodobně krabičku s jídlem) a její obsah „sype“ na hlavu ležící S.D., poté na ni hodí i samotnou krabičku, načež S.D. sundává své nohy z lavičky a na zemi se obrací schoulená na pravý bok

1:08 R.P. usedá na lavičku vlevo vedle L.B. a levou rukou sahá (?) na S.D.

1:31 R.P. vstává, obchází na zemi stále sedícího P.P., bere si do ruky francouzskou hůl, která je opřena o lavičku vedle L.B. a otevírá si s ní láhev, s největší pravděpodobností pivní

1:44 R.P. odhazuje francouzskou hůl na zem a vrací se k místu na lavičce, kde předtím seděl, ovšem zůstává stát

1:49 P.P. vstává a obchází lavičku a jde k ležící S.D.

1:59 R.P. usedá na lavičku, otáčí se ke S.D. a levou rukou (nejspíše pěstí) udeřil do levé horní části zad S.D., vzápětí ji levou rukou udeřil do beder, mezitím P.P. v pokleku u S.D. odklízí zbytky jídla, které na ni nasypal R.P.

2:13 R.P. se opět otáčí na S.D. a lije jí na hlavu ze sklenice pivo

2:20 S.D. se zvedá z lehu, zůstává však na zemi sedět

2:23 R.P. vstal, překročil lavičku, postavil se nad S.D., sehnul se k ní a levou rukou se S.D. cloumá, bere do rukou batoh S.D., možná z něj vysypává věci (*to však není dobře vidět, v pohledu stojí právě R.P.*), protože s batohem charakteristicky třese (*jako při snažce o vytřepání třebaš nečistot*)

2:36 R.P. zvedl batoh nad hlavu a drže ho obouruč s ním s náprahem udeřil S.D., přičemž ji zasáhl do zadní části hlavy, poté opět překračuje lavičku a sedá si na ni, P.P. pomáhá S.D. sebrat věci

2:59 R.P. sedící na lavičce se znovu otáčí ke S.D. a pravou rukou ji prudce žduchl do oblasti pravé lopatky

3:13 R.P. opět prudce žduchl S.D. pravou rukou do oblasti pravé lopatky

Po celou výše popsanou dobu obžalovaný M.K. ležel na lavičce. V čase záznamu 3:09 se začíná zvedat.

3:17 obžalovaný M.K. přebírá od L.B. nějaký předmět (*z dalších důkazů, jak bude později popsáno, vyplývá, že šlo o nůž*), přebírá si jej z ruky do ruky a jde k vedle sedícímu R.P.

3:22 M.K. nožem ještě za chůze učinil výpad vůči levé části krku R.P., který ještě předtím měl odvrácenou hlavu, takže na příchod R.P. vůbec nereagoval, po zasažení nožem se R.P. prudce zaklonil dozadu, M.K. levou ruku uchopil R.P. za jeho levou ruku, R.P. se v sedě na lavičce v sebeobránném pohybu sklonil a M.K. ho opět bodnul (nebo se o to pokusil) do levé části krku (popř. zad), R.P. vstal a během vstávání levou rukou, za kterou ho M.K. držel, odtlačil od sebe M.K. tak razantně, že M.K. upadl na zem na záda

3:28 R.P. přistoupil k M.K., který se zvedal ze země a chrstl na něj pivo

3:35 M.K. již stojí a jde směrem k R.P., který před ním ustupuje vzad a předpaženou levou paží se snaží strčit do pravé paže M.K., který v ní nadále třímá nůž

3:40 M.K. i R.P. se dostávají pod korunu stromu, takže do míst skrytých před kamerou

3:43 oba opět vstupují do záběru kamery, R.P. stále ustupuje vzad před M.K.

3:45 R.P. nyní udělá krok vpřed a levou rukou strká do hrudníku M.K., vzápětí však opět před zvolna postupujícím M.K. ustupuje

3:51 M.K. opět útočí nožem v pravé ruce vůči horní části těla R.P., pravděpodobně ho však nezasáhl, R.P. ustupuje a M.K. jde zvolna v těsné blízkosti za ním

3:56 oba aktéři se zastavili, zřejmě na sebe mluví

4:02 M.K. se opět pokouší bodnout R.P., tentokrát do břicha, není poznat, zda se mu to podařilo

4:05 oba aktéři jsou opět v pohybu, M.K. opět zaútočil vůči trupu R.P., nelze poznat, zda ho zasáhl, spíše „promáchl“ vodorovně před tělem R.P., ten se však bránil levou paží, kterou svedl výpad M.K. do strany před svým tělem (v první ruce R.P. stále třímá pивní láhev), oba zůstávají blízko sebe, mluví na sebe, občas udělají několik kroků různým směrem

4:30 M.K. bodl (pokusil se) R.P. do levé části hrudníku, R.P. se schoulil a krok dva před M.K. ustoupil, nadále na sebe oba mluví

5:17 M.K. bodl (pokusil se) R.P. do hrudníku, R.P. ustoupil několik kroků vzad, M.K. zůstal stát, nadále na sebe oba mluví, jsou od sebe vzdáleni tři čtyři kroky

5:33 R.P. jde k M.K., ten mu jako by zastupuje cestu (směrem zpět k lavičce)

5:44 M.K. bodl (pokusil se) R.P. do břicha, spíše však v tomto případě k zasažení těla nedošlo, protože R.P. hbitě ustoupil vzad a levou rukou se snažil svést pravou paži M.K., R.P. poté obchází M.K. a oba se vrací k lavičkám, v jejich blízkosti M.K. přistupuje k R.P., mluví na sebe

6:38 R.P. se otáčí a odchází, M.K. si jde pro kšiltovku, která mu spadla z hlavy poté, co ho po prvním útoku R.P. shodil na zem

7:17 M.K. opět usedá na lavičku, kde předtím ležel

7:29 R.P. opět zvolna přichází k lavičkám

7:37 M.K. se opět zvedl a jde R.P. vstříc ke konci laviček

7:46 M.K. útočí nožem do levé části hrudníku R.P., ten ihned ustupuje vzad několik kroků, chytá se rukou za místo na svém těle, do kterého směřoval útok a odchází směrem doprava mimo záběr kamery, M.K. se vrací k lavičkám a zůstává zde postávat, mezitím v 8:04 R.P. opět v záběru kamery prochází směrem k jiným lavičkám

8:28 kamera se „oddaluje“, tedy záběr se rozšiřuje, nyní je vidět, jak R.P. leží na nedaleké jiné lavičce

9:28 nyní již M.K. opět sedí na lavičce a v bližším, byť nikoliv ostrém záběru je zřetelné, že v pravé ruce stále drží nůž

10:01 konec filmového záznamu

6. Zjištění, která soud učinil především z filmového záznamu, jsou doplněna a podpořena dalšími důkazy, a to svědectvími, výsledky znaleců, znaleckými posudky a důkazy listinnými.

7. Přímou na místě činu policisté vyfotografovali obžalovaného M.K. (list č. 287), L.B., P.P. (list č. 287 verte a list č. 288) a S.D. (list č. 288 verte). Také poškozeného R.P. již během prvotního ošetření v sanitním voze (list č. 277)

8. Výsledkem **R.P.**, poškozeného, soud zjistil pouze tolik, že přišel na Mendlovo náměstí kvůli své družce S.D., aby ji odvedl domů. Žijí spolu už 16 roků. Nechtěl, aby družka s přítomnými popíjela alkohol. Družka prodělala protialkoholní léčení. Vyzýval ji, aby šla domů, žduchl do ní, aby se vzpamatovala. Ze stejného důvodu, aby se vzpamatovala, ji také polil studenou polévkou a pivem. Podnapilým je totiž zakázán vstup na ubytovnu, kde spolu bydleli. K samotnému útoku řekl, že si dlouho ani neuvědomil, že je pobodaný. Měl pocit, jako by mu někdo poklepal na rameno, otočil se a uviděl obžalovaného, jak drží v ruce nůž. Pak ho obžalovaný bodl do krku, krev stříkala, byl v šoku, poté ho začal bodat do břicha, ale protože poškozený měl na sobě dvě mikiny, myslel si, že obžalovaný mikiny neprobodl. Poté si pamatuje, jak si klekl u stromu, slábl, držel se za krk a poprosil kolemjdoucí ženu, aby mu přivolala záchrannou službu. Pamatuje si také na přítomnost policistů, na to, jak byl naložen do sanitky, a u toho stál pořád s nožem v ruce obžalovaný.

9. Výpověď svědka P. před soudem byla dosti neuspořádaná, ne zcela jasná, zejména při odpovědích na otázky odpovídal nelogicky, mnohdy na to, na co vůbec nebyl dotazován, otázky

mu musely být opakovány. Některá jeho tvrzení jsou v rozporu se skutečností zjištěnou z filmového záznamu, kupříkladu o tom, jak mu po první ráně do krku z rány stříkala krev. Nicméně není pochyb o tom, že svědek je poškozeným. Obžalovaného znal od vidění (*on tam ležaval na lavičce pokaždé, co jsem tam chodil*) a také on ho usvědčuje jako pachatele.

10. Se souhlasem stran soud přečetl protokoly o výsleších dalších svědků. Jde o osoby, které byly v době skutku přítomny na místě. Z výpovědi **L.B.** (listy č. 96-99) zjistil, že zná S.D. i R.P. už asi šest sedm roků, obžalovaného M.K. asi rok a prostřednictvím S.D. zná i P.P., neví, jak dlouho. Obžalovaný M.K. si právě od něj (svědka B.) půjčil nůž, s nímž poté „*píchnul R.*“. Nůž měl svědek položen vedle sebe na lavičce, použil ho na otevření vakuovaného jídla. Obžalovaný si chtěl nůž půjčit, za jakým účelem, to neřekl. Svědek však neviděl, jak obžalovaný bodnul R.P. a ani o tom nevěděl. Byl toho dne pod vlivem alkoholu a na události inkriminovaného dne si mnoho nepamatuje. Ví, že R.P. se po příchodu na Mendlovo náměstí hádal se S.D., se kterou žije. Ví, že S.D. byla v noci mimo bydliště. Ví, že jejich soužití je divoké, protože oba holdují alkoholu, občas R.S. žduchá do S.D., tedy to, co viděl na filmovém záznamu, je mezi nimi běžné. O tom, že M.K. bodl R.P. do břicha a krku, se dozvěděl „od lidí“. Svědek při výslechu zhlédl filmový záznam skutku, přesto setrval na svém, že si inkriminované události nepamatuje. Tento svědek tedy potvrzuje účast obžalovaného i poškozeného v inkriminovaný den na místě činu a dále, že právě od něj si obžalovaný vypůjčil nůž.

11. Z výpovědi **S.D.** (listy 107-109) soud zjistil, že holduje alkoholu, v minulosti se už čtyřikrát léčila kvůli alkoholismu, již 15 roků je kvůli tomu v invalidním důchodu. Pije každý den, i k výslechu přišla pod vlivem alkoholu (*pozn. soudu: během jejího výslechu 6. 9. 2023 krátce po jeho zahájení byla u svědkyně provedena dechová zkouška, kterou bylo zjištěno, že v jejím dechu bylo obsaženo 1,11 ‰ alkoholu, viz lístek z dechového analyzátoru na listu č. 110*). Svědkyně však tvrdila, že výslechu schopna je, že je neustále pod vlivem alkoholu, pokud by nebyla, pak by nezvládla ani výslech. Řekla, že z inkriminovaného dne si mnoho nepamatuje, protože byla opilá a bylo jí naměřeno více jak 3 ‰ alkoholu v dechu. Pamatuje si, že jí R.P. polil hlavu pivem. Napadení od R.P. obecně nepovažuje za nic vážného, jde pouze o žduchnutí, což mu ona oplácí, také na sebe vzájemně křičí. Popřela, že by byla ze strany R.P. týrána. O skutku ví na základě vlastních vzpomínek pouze tolik, že ona i další lidé výše již vzpomínání byli na Mendlově náměstí, L.B. dal M.S. nůž a ten šel za R.P.. Neviděla však, že ho bodl, to ví pouze z doslechu od ostatních.

12. Svědek **P.P.** vypověděl (listy č. 112-114), že je závislý na alkoholu i na drogách, je uživatelem pervitinu. Potvrdil účast výše jmenovaných lidí při projednáváním skutku. Když přišel R.P., přítel S.D., začal do ní kopat, nadával jí, udeřil ji kabelkou, polil ji pivem, hodil na ni jídlo. Na to vstal obviněný Slovák (svědek ho neznal jménem), měl nůž L.B. a bodl R.P. do krku. Potyčka mezi nimi pokračovala, ale svědek už neviděl, zda a kam přesně ještě obžalovaný R.P. bodnul. Již dříve svědek zažil, jak R.P. S.D. napadal, lil po ní pivo, hodil květináč. R.P. se všichni bojí, je to *rapl*. Svědek P. také dosvědčuje přítomnost obžalovaného i poškozeného na místě činu a dosvědčuje, že to byl právě obžalovaný, který zaútočil nožem P.P. na R.S. tak, že ho bodnul do krku.

13. Výše popsaná svědectví podporují poznání o skutku, které soud získal především z filmového záznamu. Ke svědectví všech uvedených osob je třeba přistupovat s náležitou obezřetností zejména proto, že všichni uvádějí, že si na celý skutek přesně nepamatují a že byli inkriminovaného dne ovlivněni alkoholem. Jejich ovlivnění alkoholem je prokázáno také výsledky dechových zkoušek, které byly provedeny krátce po útoku policisty, kteří se mezi prvními dostavili na místo činu. Výsledky dechových zkoušek jsou popsány v **úředním záznamu** (list č. 275) a také na **lístcích z dechového analyzátoru** (list č. 276). Tak bylo zjištěno, že inkriminovaného 4. 9. 2023 bylo v dechu L.B. v 17.34 hodin naměřeno 1,86 ‰ alkoholu, v dechu S.D. v 17.33 hodin 3,16 ‰ alkoholu a v dechu P.P. v 17.34 hodin 1,34 ‰ alkoholu. Nicméně žádný ze svědků neuvedl nic, co

by bylo v příkrém rozporu s poznáními plynoucími z filmového záznamu, někteří, kteří si aspoň částečně pamatovali na průběh skutku, usvědčili obžalovaného jako pachatele, potvrdili, že prostředek útoku (nůž) získal půjčkou od P.P..

14. Další poznání získal soud z listin. Z **protokolu o ohledání místa činu** (listy č. 4-5) a při něm pořízených **fotografií** (listy č. 6-18) a **náčrtků** (listy č. 19-21) získal představu o detailech na místě činu a stopách, které zde policisté zajistili.

15. Z **odborného vyjádření kriminalistického** z odvětví biologie a genetiky (listy č. 127-140) soud zjistil, že na místě činu byly zajištěny stopy lidské krve, a to na stěru skvrny ze země v parku u lavičky s batohem (viz foto stopy č. 2 na listu č. 9), na stěrech skvrn ze země u lavičky uprostřed parku (viz foto stop č. 4, 5 na listech č. 12 a 13), na stěru skvrny ze země v parku u stromu-dubů (viz foto stopy č. 6 na listech 13 a 14) a na stěrech z dlažby u kavárny (viz foto stop č. 7, 8, 9 na listech č. 16 a 17). Bohužel nebyla zadána otázka (úkol), zda lze zjistit zůstavitele těchto krevních stop! Bylo však zjištěno, že i na těle obžalovaného M.K. byla nalezena krev poškozeného R.P., a to na stěru z povrchu kůže mezi prsty pravé nohy obžalovaného [viz **protokol o prohlídce těla** (listy č. 168-176) obžalovaného M.K., fotografie stopy č. 2 na listu č. 172, fotografie číslo 9 a 10]. Taktéž byla nalezena krev poškozeného na oděvním svršku obžalovaného, a to na triku (viz fotografie stopy č. 5 na listu č. 175, fotografie č. 21 a 22). To svědčí o těsném tělesném kontaktu mezi obžalovaným a poškozeným. Krev poškozeného R.P. byla nalezena i na prostředku útoku vůči poškozenému, tedy na noži, a to na obou stranách čepele a na pravé straně zátýty, viz foto č. 5, list č. 132.

16. Poznatky o poraněních, která utrpěl R.P., zjistil soud výsledkem **soudního znalce MUDr. Jana Krajsy, Ph.D.**, soudního lékaře (*písemně vypracovaný znalecký posudek na listech č. 228-245*). Tato poranění jsou uvedena přímo v popisu skutku. Znalec s lítostí konstatoval, že zranění poškozeného nejsou ve zdravotnické dokumentaci zcela detailně popsána, nicméně pro své závěry měl i tak dostatek podkladů. Pokud jde o intenzitu násilí, tedy o intenzitu ran, které obžalovaný poškozenému zasadil, pak tuto je třeba pokládat za vysokou, s ohledem na průnik čepele nože přes stěnu břišní do jater a vzhledem k hloubce vbodu do krku. Zjištěná poranění odpovídají napadení poškozeného zachycenému na filmovém záznamu. Bodnořezná poranění jater bezprostředně ohrožovala život poškozeného, bez odborné pomoci byl smrt nastala během desítek minut. Bodnořezné rány v oblasti krku, pokud by jimi byly zasaženy velké krční cévy, by způsobily masivní krvácení, které by způsobilo velmi rychle smrt poškozeného. I tato možná další poranění, k nimž nedošlo pouze náhodou, jsou uvedena přímo v popisu skutku. Hluboká poranění krku poškozeného mohla vést k dušení až udušení poškozeného, a to v důsledku otoku měkkých tkání krku, přičemž rozvoj otoku byl v tomto případě již zjištěn při lékařském vyšetření. Nebezpečí udušení bylo předcházeno intubací poškozeného, tedy zajištěním dýchacích cest. Intubace byla potřebná nejen při chirurgickém výkonu, ale i při následné péči o poškozeného na anesteziologicko-resuscitačním oddělení. Nůž, který byl na místě činu zajištěn, je způsobit zjištěná poranění.

17. Se souhlasem stran soud přečetl dva znalecké posudky podané **soudním znalcem Mgr. Janem Pivníčkou, Ph. D.** (viz listy č. 186-191 a 204-210). Jeho úkolem bylo stanovit ze vzorků krve a moči obžalovaného M.K. a poškozeného R.P. hladinu alkoholu v jejich krvi a případně ovlivnění také jinými návykovými látkami. Tak soud zjistil, že u obžalovaného M.K. byla zjištěna ve vzorku krve odebrané mu 4. 9. 2023 v 19.40 hodin hladina 2,02 ‰ alkoholu a ve vzorku krve odebrané mu 4. 9. 2023 ve 20.10 hodin hladina 1,86 ‰ alkoholu. Ve vzorku krve a moči obžalovaného nebyly zjištěny jiné vybrané omamné a psychotropní látky (*amfetaminové deriváty, kanabinoidy, opiáty, benzodiazepiny a kokain, ani jejich metabolity*). Ve vzorku moči byly prokázány toxikologicky nevýznamné stopy nikotinu. U poškozeného R.P. byla ve vzorku krve odebrané mu 4. 9. 2023

v 17.35 hodin (nebo ve 23.17 hodin, znalec uvádí dva vzorky krve, ale výsledek označuje pouze „vzorek krve“ bez bližšího upřesnění) zjištěna hladina alkoholu 2,24 ‰. Ve vzorku moči poškozeného byly na přítomnost vybraných omamných a psychotropních látek (amfetaminové deriváty, kanabinoidy, opiáty, benzodiazepiny a kokain, ani jejich metabolity) zjištěny benzodiazepinové deriváty, ostatní uvedené skupiny látek nebyly zjištěny. Ve vzorku krve kyselina tranexamová. Ve vzorku moči byly prokázány látky metronidazol, ketamin, norketamin, sufentanil, oxacilin, lidokain s metabolitem a toxikologicky nevýznamný nálezk kofeinu s metabolitem. Všechny zjištěné látky, s výjimkou alkoholu, byly poškozenému pravděpodobně podány zdravotníky při akutním ošetření život ohrožujících bodnořezných poranění.

18. V souhrnu výše vyjmenované důkazy svědčí bez jakýchkoliv pochybností o tom, že se stal skutek popsáný ve výroku rozsudku a jeho pachatelem je obžalovaný M.K..

19. Obžalovaný byl vyšetřen také soudní znalkyní psychiatrickou. Z výsledku **soudní znalkyně MUDr. Marty Holanové** (písemně vypracovaný znalecký posudek na listech č. 257-271) soud zjistil, že obžalovaný trpí smíšenou poruchou osobnosti, a to disociální (je pro ni charakteristické, že takový jedinec neuznává autority, nedodržuje společenské normy, jedná impulsivně, afektovaně, bývá pouze omezeně poučitelný ze svých chyb), narcistickou (takový jedinec se koncentruje na svou osobu, zdůrazňuje svou důležitost, své zájmy upřednostňuje před zájmy celku, schází mu empatie a soucit s okolím) a histriónskou (rád se předvádí před ostatními, rád je středem pozornosti, snadno podléhá afektům, jak pozitivním, tak negativním, jde o osobu sebestřednou). Tato porucha je sociopatologická, nejde o duševní poruchu psychiatrického nebo forenzního významu. Porucha definuje typické problémové chování a povahové vlastnosti, které jsou u konkrétního jedince v průběhu života přítomny, ale nejsou projevem nemoci. Jeho intelektové schopnosti jsou normální, avšak nepěstěné. Je závislý na alkoholu ve III. fázi dle Jellineka (jde o rozvinutou, tzv. krucální fázi, pro ni je charakteristické, že člověk si již uvědomuje, že požívání alkoholu u něj značí vážný problém, není již schopen plnit své povinnosti, je-li zaměstnán, má absenci v zaměstnání, po probuzení potřebuje tzv. ranní doušek, protože při poklesu hladiny alkoholu má tendenci ji doplnit, nicméně ještě je schopen ovládat pití alkoholu, dostávají se problémy v osobním životě, ve zdravotním stavu, snižuje se jeho schopnost k výkonu, přestává se věnovat svým zájmům). Alkohol snáší dobře a ovládá jeho požívání. Netrpí sexuální deviací.

20. V době, kdy ke skutku došlo, byl obžalovaný opilý, šlo o středně těžkou až těžkou simplexní alkoholovou opilost (za střední stupeň opilosti se považují stavy od 1,5 ‰ alkoholu v krvi do 2,5 ‰ alkoholu v krvi, takto opilý jedinec se hůře koriguje, hůře se sebeovládá, uvolňuje se zábrany, rozhoduje se podle nálad, bývá afektivní, podrážděný, dostávají se výpadky paměti), nešlo o opilost patickou (jde o patologický stav, kdy člověk netoleruje alkohol, a to i sebemenší množství, chová se zmateně, tak, jak by se jinak nechoval, nemohl ovšem předpokládat takovou mimořádnou reakci na alkohol, je nepřítelným) či komplikovanou (působení dalších látek vedle alkoholu-léků, drog apod.) Jednal v afektu vzteku, na své jednání si pravděpodobně pamatuje. Podle znalkyně je častým jevem, že pachatelé trestných činů spáchaných při ovlivnění nějakou látkou udávají, že si nepamatují své chování, mnohdy právě jeho „trestnou“ část, proto znalci zkoumají všechna dřívější vyjádření osoby k dané věci. V případě obžalovaného K. znalkyně upozornila, že mluvil o noži, o tom, že mu ho někdo podal, věděl o kontaktu s přítomnými, tedy je nepravděpodobné, že by si nepamatoval celý úsek, kdy napadal poškozeného (cca 6 minut). Obžalovaný byl zvyklý pít alkohol a je možné, že si pamatuje víc, než říká. Afekt nebyl v tomto případě krátký, jednoduchý, ale prodloužený, na čemž měl vliv právě alkohol. Obžalovaný věděl, jak na něj alkohol působí, je zvyklý jednat pod jeho vlivem, ale dokáže nepít, např. při nedostatku peněz nebo potřebě podat pracovní výkon.

21. Rozpoznávací schopnosti obžalovaného (schopnost poznat protiprávnost činu) byly v inkriminované době plně zachovalé (obžalovaný věděl, že drží nůž, věděl, jak s ním zachází, vysvětloval,

proč k útoku přistoupil-aby ochránil S.D.). Ovládací schopnosti (schopnost ovládnout své jednání) byly kvůli požitému alkoholu podstatně snižené, nikoliv však vymizelé.

22. Pobyt obžalovaného na svobodě není z hlediska psychiatrického nebezpečným, nejsou dány podmínky pro uložení jakéhokoliv ochranného léčení. Obžalovaný by měl sám v sobě hledat vůli pro abstinenci a případně se z vlastní vůle dobrovolně léčit. Pokud se nebude chtít léčit, pak by ani soudem nařízená léčba nebyla úspěšná.

23. Obžalovaný je za skutek odpovědný i z hlediska svých duševních schopností, neboť nebyl shledán nepřítelným (jeho rozpoznávací schopnosti ani ovládací schopnosti nebyly vymizelé, ani jenom jedna z nich).

24. Skutek soud hodnotí jako pokus zvláště závažného zločinu vraždy podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku a § 140 odst. 1 trestního zákoníku. Soud se neztotožnil s hodnocením skutku jako pokusu zvláště závažného zločinu vraždy podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku a § 140 odst. 2 trestního zákoníku, jak skutek hodnotil státní zástupce, a to nejen v podané obžalobě, ale i ve své závěrečné řeči. Státní zástupce tvrdil, že obžalovaný spáchal tento pokus trestného činu vraždy *s rozmyslem*. Trestní zákoník odlišuje případy vražd z hlediska míry úmyslného zavinění, zná tedy vraždy „v náhlém hnutí mysli“ a vraždy po „uvážení“ myšlenkovém procesu“. Právní teorie mluví o *premeditaci* jako vědomé psychické aktivitě pachatele, během níž uvažuje o tom, jak trestný čin vraždy spáchat (zvažuje různé způsoby a možnosti spáchání vraždy). V případě *premeditace* tak pachatel své jednání ve zvýšené míře kontroluje, plánuje a setrvává na svém záměru vraždu spáchat, zvažuje tedy i skutečnosti, které ho odrazují od takového záměru. *Rozmysl* může být i velmi krátkého trvání, jde tedy o méně intenzivní stupeň rozumové kontroly pachatele nad svým jednáním směřujícím ke spáchání vraždy než v případě *předchozího uvážení*. Ovšem premeditace je v rozporu s afektivním jednáním pachatele. Z výsledku soudní znalkyně-psychiatřky soud zjistil, že obžalovaný jednal v afektu, proto je u něj vyloučena premeditace (v tomto případě ve formě *rozmyslu*).

25. Obžalovaný sice popíral, že by měl v úmyslu R.P. usmrtit, avšak forma *zavinění* nemusí být naplněna jenom v úmyslu přímém (*kdy pachatel nejenom že ví, že může konkrétním chováním jiného člověka usmrtit, ale také chce jiného usmrtit*), ale také v úmyslu nepřímém ve smyslu § 15 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku, kdy pachatel ví, že může konkrétním chováním jiného člověka usmrtit a je srozuměn s tím, že se tak může stát. Obžalovaný na poškozeného zaútočil bez jakéhokoliv předchozího varování, do jisté míry zákeřně, protože z filmového záznamu je zřejmé, že poškozený ani v kritickou chvíli před prvním útokem na obžalovaného nehleděl, tudíž se nikterak nebyl schopen bránit. Útok obžalovaného proti poškozenému trval cca 6 minut, opakovaně bodl poškozeného nebo se o to alespoň pokoušel. Zasadil mu celkem 6 bodnořezných ran, z nichž pouze jediná (do oblasti levé lopatky, která pronikla toliko do svaloviny zad) byla charakteru lehkého poranění. Ostatní rány již byly život ohrožující. Obžalovaný má podle znalkyně-psychiatřky průměrné rozumové schopnosti a jeho schopnosti rozpoznávací byly plně zachovalé. Obžalovaný byl tedy přinejmenším „srozuměn“ s tím, že poškozeného může usmrtit. Použil nože, do břicha a do krku bodal velkou intenzitou. Věděl, že v krku jsou tepny a v trupu životně důležité orgány, jejichž zasažení nožem může vést ke smrti.

26. Případné úvahy o *nutné obraně* nejsou v tomto případě na místě. Je pravda, že poškozený R.P. se choval vůči své družce ohavně, nicméně povaha jeho (fyzických) útoků vůči S.D. nebyla vysoká. Jakkoliv toto chování poškozeného bylo neslušné, nepřijatelné a zavrženíhodné, přeci jen šlo o fyzické násilí mírné intenzity, šťouchance, strky, popřípadě slovní vulgaritu. Byť za jiných okolností by bylo vystoupení obžalovaného na obranu S.D. žádoucí, způsob fyzického útoku obžalovaného proti poškozenému překročil zcela nepochybně přijatelnou formu. Šlo o útok zcela zjevně

nepřiměřený. Navíc, v okamžiku, kdy obžalovaný proti poškozenému R.S. zaútočil, tak R.P. již proti své družce S.D. nijak neútočil a ani z jeho chování nebylo možno usuzovat, že další útok bezprostředně hrozí.

27. Obžalovanému hrozil trest odnětí svobody od 10 roků do 18 roků. Základním pravidlem pro ukládání trestu je, že trest musí být přiměřený povaze a závažnosti spáchaného trestného činu. Vražda je tím nejzávažnějším trestným činem, který se v těchto mírových časech v naší zemi děje. Trestní zákoník uvádí vraždu jako první trestný čin ve zvláštní části trestního zákoníku, která zakotvuje katalog trestných činů. I tím zákonodárce vyjádřil hierarchii chráněných společenských hodnot a zájmů, kdy se po mnoha desetiletích i takto formálně dostaly do popředí trestněprávní ochrany trestné činy proti životu a zdraví. Proto pokládá (nejen) soud vraždu za svým způsobem výjimečný zločin, který je třeba opravdu náležitě trestat. Jestliže tedy obvykle úvahy soudu nad konkrétním druhem a výměrou trestu začínají v polovině trestní sazby, od *hypotetického* trestu pro pachatele nejčastěji se vyskytující podoby toho kterého trestného činu a od takto stanoveného trestu pak zohledňuje soud všechny další důležité okolnosti polehčujícího, nebo přitěžujícího charakteru a v závislosti na tom pak ve svých úvahách dospívá k trestu mírnějšímu, nebo přísnějšímu od onoho hypoteticky stanoveného, v případě trestného činu vraždy pokládá s ohledem na její závažnost za spravedlivé vyměřit onen hypotetický trest ve $\frac{3}{4}$ trestní sazby a od ní pak odvíjet další své nezbytné úvahy nad konkrétní výměrou trestu. Tedy soud své úvahy odvíjí od hypotetického trestu odnětí svobody v trvání 16 roků, neboť $\frac{1}{4}$ rozpětí sazby jsou 2 roky, $\frac{3}{4}$ tedy 6 roků (které přičítá ke spodní hranici sazby).

28. Byť z důvodů, které soud již popsal výše, nemohl pokládat vyjádření obžalovaného za *prohlášení viny* ani nerozhodl o upuštění od dokazování mezi stranami *nesporných skutečností*, započítává tento postoj obžalovanému k dobru, jako by byl naplněn. Obžalovanému polehčuje také projevená lítost nad tím, čeho se dopustil. Ke nižší výměře trestu oproti trestu *hypotetickému*, nikoliv však výrazně, přispěla i ta skutečnost, že zůstalo o pokusu vraždy, nedošlo k úmrtí poškozeného, avšak to jenom díky včasné odborné pomoci, které se poškozenému dostalo. Kdyby tomu tak nebylo, pak by poškozený zemřel, tedy fakt nikoliv dokonané vraždy nemůže soud zohlednit příliš významně. Na obžalovaného je třeba hledět, jako by dosud nebyl v Česku odsouzen, jak plyne z **opisu z evidence rejstříku trestů** (list č. 365), neboť dřívější jeho tuzemská odsouzení jsou povahy, jako by k nim nebylo došlo. O osobním životě obžalovaného soud zjistil, především jeho výsledkem, že v Česku žije s přestávkami 20 roků, má tři děti, patnáctiletá dceru a jedenáctiletý syn žijí v Brně u své matky, dospělý syn žije na Slovensku. Obžalovaný se vyučil tesařem a této profesi se věnoval celý život, před vzetím do vazby pracoval jako brigádník, a to každý den. Měsíčně si vydělával asi 30 000 Kč. „Na ulici“ se ocitl asi dva tři týdny před projednávaným skutkem.

29. Jelikož soud neshledal přitěžujících okolností, dospěl k závěru, po zvážení všeho, co lze obžalovanému přičíst k dobru, že spravedlivým trestem je trest snížený oproti trestu hypotetickému o $\frac{1}{4}$ rozpětí trestní sazby, tedy o 2 roky. Tak dospěl k rozhodnutí o trestu odnětí svobody v trvání 14 roků. Ze zákona jde o trest nepodmíněný. Pro výkon trestu soud zařadil obžalovaného do nejprísrnějšího typu věznice, tedy do věznice se zvýšenou ostrahou, a to proto, že trest je ukládán za (pokus) zvlášť závažného zločinu ve výměře převyšující 8 roků. Zvlášť závažnými zločiny jsou podle § 14 odst. 3 trestního zákoníku ty úmyslné trestné činy, na něž zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby ve výměře nejméně deseti roků. O případném mimořádném snížení trestu odnětí svobody nemůže být ani řeči, neboť pro to nejsou naplněny zákonné podmínky, a to *okolnosti případu*, které nejsou mimořádné ve prospěch obžalovaného. Útok trval několik minut, s malými přestávkami obžalovaný do poškozeného bodal velkou silou opakovaně, způsobil mu velmi závažná poranění, poškozený ztratil 2,5 l krve, jeho život byl zachráněn souhrou šťastných náhod a díky rychle poskytnuté odborné pomoci.

30. Nárok na náhradu škody uplatnila RBP, zdravotní pojišťovna, která za lékařskou péči poskytnutou v souvislosti s tímto útokem na jejího pojištěnce R.S. vyplatila zdravotnickým zařízením 392 500 Kč. Svůj nárok zdravotní pojišťovna uplatnila v trestním řízení řádně, řádně ho také vyčíslila (listy č. 300, 348-357, 358, 360). Zdravotní pojišťovna má podle § 55 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, vůči třetí osobě právo na náhradu těch nákladů za hrazené služby, které vynaložila v důsledku zaviněného protiprávního jednání této třetí osoby vůči pojištěnci. Proto soud přiznal RBP, zdravotní pojišťovně, náhradu 392 500 Kč.

31. O nároku poškozeného R.P. soud vůbec nerozhodoval, neboť ten nebyl řádně uplatněn. Nebyl vyčíslen, ani vysvětlen, řekl, že požaduje bolestné, asi 100 000 Kč až 200 000 Kč, později prohlásil, že požaduje alespoň půl milionu za jednu bodnou ránu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Brně. Odvoláním může napadnout rozsudek státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabrání věci, a poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, v prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

Odvolání musí být odůvodněno tak, aby z něj bylo patrné, ve kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy.

Proti rozsudku, kterým soud schválil dohodu o vině a trestu, lze podat odvolání pouze v případě, že takový rozsudek není v souladu s dohodou o vině a trestu, jejíž schválení státní zástupce soudu navrhl.

Právo podat odvolání nepřísluší těm, kdož se ho po vyhlášení rozsudku výslovně vzdali.

Brno 7. května 2024

Mgr. Dušan Beránek v. r.
předseda senátu